

nominativ

školske novine Srednje škole Stolac

Vijeća učenika Srednje škole Stolac

Travanj/April 2011.

Školska godina 2010./11.

Ekološke akcije u našoj školi

Reportaža

**Novo lice
našeg
grada**

Reportaža

**Teatarske
radionice
u školi**

Music Break

**Heavy Metal:
Metallica,
Led Zeppelin,
Iron Maiden...**

RIJEČ UREDNIKA

I ovaj put je naš mali redakcijski tim bio vrijedan i marljivo radio na novom broju našeg školskog časopisa, koji je i ovaj put rezultat naše kreativnosti. Novine koje sada imate u svojim rukama donose vam mnogo zanimljivosti kao i u prethodnim izdanjima.

Naši mali novinari u ovom broju dokazuju vam kako je naša škola "živnula", odnosno od ove godine uvode se neke nove izvanškolske aktivnosti poput teatarskih radionica, koje razvijaju neke nove glumačke sposobnosti naših, još neotkrivenih, školskih zvijezda.

Tu su također i eko-aktivnosti, koje bude svijest očuvanja prirode i zaštite okoliša u našim učenicima. I ove godine smo prisustvovali na predavanjima u školi, a više o tome možete pročitati u reportažama koje smo vam pripremili.

Još jedan dokaz da je naša škola "živnula" je i obnavljanje školskog igrališta što je jako obradovalo naše mlade sportaše, a također vam donosimo reportažu kako je dječiji smijeh iz našeg obnovljenog parka većim dijelom probudio naš mali "uspavani grad".

No to nije sve. Donosimo vam i informacije o dodjelama nagrada "Duško Kondor", te još mnogo zanimljivosti poput subkultura - vegeterijanci i skinheadsi. Ni u ovom broju nismo izostavili omiljeni članak ljubitelja glazbe - „Music break“, a u ovom broju vam predstavljamo Heavy metal.

Naši mladi novinari su se i ovaj put bacili na posao i istražili gdje su nestala stara pisma, je li naša budućnost u brojkama, te zašto je u zadnjem desetljeću toliko popularno samoozljeđivanje mladih.

Također smo se potrudili kako bismo vam našli preporuke za najbolje filmove, te vam odabrali i zanimljivo štivo za čitanje.

I u ovom broju, naravno, možete pročitati djela naših malih umjetnika u poetskom kutku, a za kraj smo vam ostavili humor.

Nadamo se da ćete i u ovom novom izdanju "Nominativa" uživati.

Vaš redakcijski tim

Sadržaj:

2. Riječ urednika / Impressum
3. REPORTAŽA: Obnova igrališta/parka
- 4.-5. REPORTAŽA: Predavanja u školi
- 6.-7. REPORTAŽA: Eko aktivnosti
- 8.-9. REPORTAŽA: Teatarske radionice u Srednjoj školi Stolac
- 10.-11. REPORTAŽA: Dodjela nagrada "Duško Kondor"
12. ISTRAŽUJEMO: Gdje su nestala stara pisma?
13. ISTRAŽUJEMO: Samoozljeđivanje mladih
- 14.-15. PREDSTAVLJAMO: "Skinheadsi"
16. PREPORUČUJEMO: Pogledajte najnovije filmske hitove
17. MUSIC BREAK: Heavy Metal
18. ZANIMLJIVOSTI: Budućnost u brojkama
19. ZANIMLJIVOSTI: O vegetarijanstvu
20. PREPORUČUJEMO: O romanu "Otac Goiot"
- 21.-22. POETSKI KUTAK
23. HUMOR
24. JESTE LI ZNALI?

Impressum:

Izdavač: Vijeća učenika Srednje škole Stolac **Adresa:** Kneza Domagoja bb, 88360 Stolac **Kontakt:** info@nominativ.ba
Redakcija: Amina Prndelj, Zora Marić, Edvin Burina, Nives Raguž, Sena Zećo, Ivana Papac, Teufik Pezo, Ivana Marić, Arneta Selimić
 Taiba Dizdarević, Monika Perutina, Bakir Behmen, Luka Džakula, Nadina Pirija, Marijan Marić, Bojana Matić, Darko Markić
Fotografija: Arhiva NOMINATIVA, Edvin Burina **Lektori:** Ivo Raguž, Jasminka Pitić i Mirjana Kukrika
Dizajn: kreativni tim NOMINATIVA **Print:** "Raster" Mostar **Tiraž:** 500 primjeraka

Piše: **Edvin Burina**

Foto: **Edvin Burina i Zora Marić**

Obnova igrališta/parka

I ptice uživaju letjeti kroz njega, a kamoli mladi parovi, puni ljubavi, koji provode vrijeme u njemu. Opet je naš Mak Dizdar vratio osmijeh na lice, jer ga ima ko posjećivati i više nije usamljen ...

Naš mali gradić dobio je opet, koliko toliko, svjetliju stranu, jer se mnogo toga počelo obnavljati. Ti se, naravno, ubraja i renoviranje Gradskog parka i školskog sportskog centra.

Opet je park pun dječice koje se igraju i srce se širi kad vidimo razigranu djecu, koja se druže i igraju u "novom" parku, a isto tako kako se igraju i dječica i starija ekipa na „sportskom“.

Sami park je bio u katastrofalnom stanju. Zarastao, pun smeća, ni ljuljačke ni klackalice, samo je bio jedan prijerni tobogan koji je bio sav izbušen od gelera.

Danas je drugačija situacija. Park je u potpunosti obnovljen. Stavljene su nove ploče, nove klupe, nove kante, zasađeno je dosta zelenila, rasvjeta se obnovila i čak se obnovio teren za boćanje. Park se nalazi u srcu Stoca, obnovi se park, živnu grad, a do tada je bio poznat samo po prljavštini, uništenim klupama i svim ostalim negativnim stvarima. Kada su radnici tek počeli obnovu, svi smo se pitali: " Joj, na šta će ovo da liči?"

Sve je bilo razoreno, nikakvo, ali malo po malo vrati se taj sjaj kojeg odavno nismo vidjeli.

I ptice uživaju letjeti kroz njega, a kamoli mladi parovi, puni ljubavi, koji provode vrijeme u njemu. Opet je naš Mak Dizdar vratio osmijeh na lice, jer ga ima ko posjećivati i više nije usamljen.

Gledajući sretne ljude, sretnu djecu, sretnu okolinu u parku isto tako je sva ta sreća se vratila i na sportski centar. Svukuda je bio „krpljen“, jer je bilo štete od granata iz prošlog rata, golovi razvaljeni, zaštitna ograda razvaljena... I isto tako kad se krenulo u "akciju" nismo mislili da će ispasti kakav je danas, što nas je pozitivno iznenadilo. Graja djece odjekuje gradom sa riječima: "Dodaj meni, šutaj!" i slične izreke, kao i momci koji uživaju baveći se sportom i povećavaju druženje jedni sa drugima.

Polako naš mali gradić vraća svoj prvobitni sjaj, a djeci treba dati taj sjaj jer oni su naša budućnost i ne smijemo dopustiti da je naš mali grad tužan zbog nas, nego ga trebamo praviti ponosnim.

Piše: **Zora Marić**

Informativno-edukativna predavanja o prevenciji malignih bolesti

U proteklom periodu u našoj školi organizirana su predavanja s ciljem unapređenja zdravlja i prevencije malignih bolesti. Tokom ovih aktivnosti saznali smo mnogo više o raku dojke, te vam u nastavku donosimo najvažnije informacije o ovoj bolesti ...

Rak dojke najčešće je zloćudna bolest kod žena. Važnu ulogu u liječenju te bolesti ima samo otkrivanje bolesti. Tumor postaje prstima opipljiv kad je veći od 1 cm.

Cilj je otkriti tumor prije, kad je manji od 1 cm i tada postoji veća mogućnost izlječenja.

Dijagnostičke metode za otkrivanje raka dojki su klinički pregled i palpacija (pipanje) dojki, ultrazvučni pregled, mamografija (rendgenološki pregled) i samopregled dojki.

Klinički pregled podrazumijeva uzimanje obiteljske anamneze, te detaljnim pulpaciju obiju dojki te pazušnih jama u različitim položajima.

Postoji mnogo čimbenika koji povećavaju rizik razvoja raka dojke. Ugroženije su žene čija je majka ili sestra oboljele od raka dojke, žene koje su prvi put rodile nakon 35-te godine, nerotkinje, žene koje su već imale rak dojke (stoga je 4 - 5 puta veći rizik oboljevanja i druge dojke).

Također, poznati uzroci raka dojke su i pušenje, alkoholizam, prekomjerna tjelesna masa, konzumiranje masne hrane, tjelesna neaktivnost, te stres.

Ono što nam ostaje u borbi protiv raka dojke jest prosvjećivanje žena, tj. briga o vlastitom zdravlju uz redovite samopreglede, te liječničke preglede.

Tokom predavanja posebno je naglašeno kako je rak dojke izlječiva bolest ukoliko se na vrijeme otkrije i blagovremeno liječi.

Danas se sve više žena uspješno nosi sa zloćudnom bolesti, tj. "tihim ubojicom" kako je one zovu. Zato je samo otkrivanje preduvjet za potpuno ozdravljenje.

Nemojte nikada zaboraviti da je vaše zdravlje prije svega u vašim rukama. Obvezno sebi poklonite pet minuta mjesečno za samopregled dojki. Zašto? Pa, tko je najpozvaniji upoznati svoje tijelo ako ne žena.

Znate i same da dojke kod većine žena nisu jednake, tako da svaku promjenu samo ona može najranije otkriti.

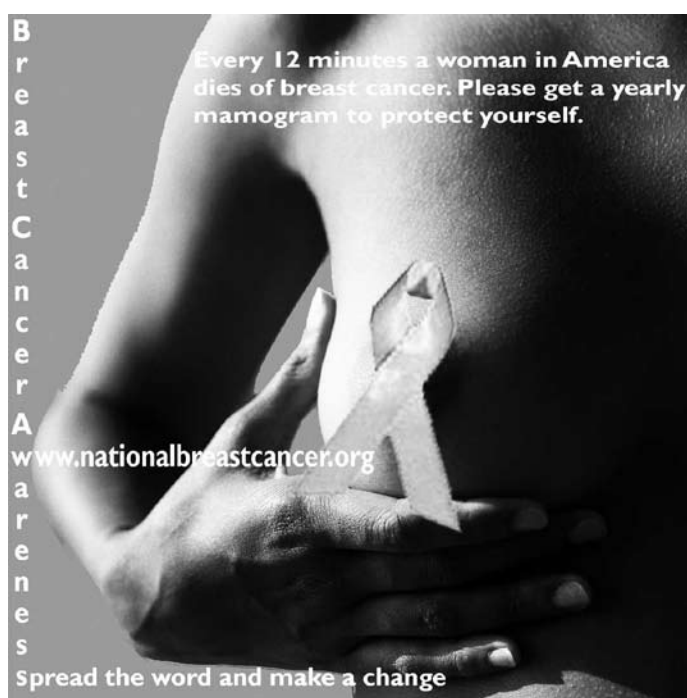
Svaku promjenu, promjera manjeg i od jednog centimetra, žena može uočiti ako redovito obavlja samopregled.

Što ranije otkriven rak - to uspješnije liječenje

„Predavanja poput ovog u Stocu, samo su „kap u moru“ u borbi protiv malignih bolesti, ali zdravstveni radnici moraju biti istrajni u tom radu, kako bi podigli svijest građana, da prvo sami sebi moraju pomoći i to pravilnim odnosom prema sopstvenom zdravlju, naglašeno je tokom predavanja. Prevencija i rano otkrivanje bolesti je i dalje zlatni standard u medicini, jer sve što se ranije otkrije, ima dobre ili bolje prognoze za izlječenje. Pri tome, važno je edukovati stanovništvo o faktorima rizika koji se višestruko povećavaju.

Na predavanju je istaknuto da svake godine u BiH sa oboljenjem raka dojke suoči se više od 1.500, a umre oko 500 žena. U Evropi od karcinoma dojke godišnje oboli 200 tisuća, a umre oko 60 tisuća žena. Istaknuto je da mnoge nevladine organizacije, u saradnji sa zdravstvenim ustanovama, doprinose i boljem informiranju građana o prevenciji raka dojke.

U toku listopada, mjesecu borbe protiv raka dojke, počinju i velike edukativne kampanje koje su posvećene očuvanju zdravlja dojki tj. širenju informacija o velikom utjecaju mnogih čimbenika današnjega načina života na razvoj raka dojke.

Time se želi postići da žene svih dobnih skupina, s naglaskom na mlađu dob, shvate da imaju mogućnost odabira vlastitoga životnog stila i tako uvelike utječu na svoje zdravlje i budućnost, te prihvaćajući zdrave životne navike smanjuju rizik obolijevanja od ove opake bolesti.

Istraživanja pokazuju kako se žene, osobito vrlo mlade i one koje će to tek postati, prvo moraju upoznati s normalnim rastom i razvojem dojki te normalnim promjenama u svojim dojkama kako bi što bolje i preciznije mogle prepoznati ono što odstupa od normalnog i što može ugroziti njihov život.

Sigurni smo da slična predavanja doprinose boljoj informiranosti učenika i u našoj školi, te time i skreće pozornost na maligne bolesti koje možemo uspješno spriječiti ranom prevencijom.

Nadamo se da ćemo ovakva edukativna predavanja organizirati mnogo češće u našim učionicima, te da će im prisustvivati što veći broj učenika.

Piše: Nadina Pirija

Eko aktivnosti

Osnovni cilj uključivanja srednjoškolaca u akcije prikupljanja starog papira i plastičnih boca je razvijanje ekološke svijesti kod njih, ali i ostalih građana Stoca. Ispred škole postavljeni su i kontejneri, u koje bi se otpad za reciklažu trebao odlagati ...

Prirodni okoliš je od presudne važnosti za društveni i ekonomski život. Mi koristimo živi svijet kao resurse za hranu, opskrbu, izvor energije, rekreaciju te glavni izvor lijekova. Međutim, ljudi misle da mogu iskorištavati prirodna bogatstva, a da ništa ne daju prirodi zauzvrat. Zbog ljudskog nemara i oholosti danas prirodnih bogatstava ima sve manje.

Zagađenje je jedan od najvećih problema današnjice. Gradovi, sela, rijeke, mora, sve je pogođeno tom katastrofom. I svi mi sad ubiremo plodove sopstvene neodgovornosti. Gdje god da skrenemo pogled, pozdravljaju nas plastične kese, boce, otpad, oštećena drveća i ostaci pogaženog cvijeća te mnogo papira posvuda. Postoji mnogo načina kako da pomognemo zaštitu našeg okoliša. Jedan od načina je reciklaža papira.

Značaj šuma za okoliš je višestruk:

- Oslobađaju kiseonik u procesu fotosinteze (hektar šume dnevno potroši oko 4000kg CO₂, a oslobodi oko 3000kg O₂)
- Apsorbiraju plinove, sedimentiraju prašinu, filtriraju čvrste i radioaktivne čestice (stablo divljeg kestena staro oko 30 god. može zadržati 120kg prašine i 80kg aerosola godišnje)
- Imaju baktericidno dejstvo (šumski zrak je bogat eteričnim uljima koja uništavaju mikrobe)
- Filtriraju vodu, sprečavaju eroziju i klizišta, smanjuju buku, ublažavaju klimatske promjene, smiruju tišinom i odvojenošću ambijenta

Korisne informacije pronašli smo na web stranici Centra za ekologiju i energiju (www.ekologija.ba):

Ranije se papir proizvodio od starih tkanina, a danas se proizvodi od celuloze. Za celulozu, koja se dobija iz drveta, potrebno je sasjeci brojno drveće da bismo proizveli papir.

Kako se radi o prirodnom resursu, potrebno je brinuti o njegovim količinama. Primjer nebrige o ovom prirodnom bogatstvu jeste Kina, čija je površina bila pokrivena 90% šumom, dok je danas taj iznos oko 5%. Pri tome je važno istaći značaj šume.

Značaj recikliranja

Papir je inače čista i lako dostupna sirovina, koje ima oko 30% u našem otpadu. Postojeća fabrika za recikliranje papira u „Natron“ u Maglaju, upućuje na odvojeno sakupljanje ove sirovine. Ako pošaljemo u fabriku naš stari papir, imaćemo slijedeće uštede u procesu proizvodnje po toni sakupljenog papira:

- 65% manje energije
- 50% manje vode
- 74% manje zagađuje zrak
- Zamjenjuje 17 stabala

Sve donedavno nije postojao uspješan način recikliranja plastičnog otpada, jer je separacija raznih polimera praktično nemoguća, a postupak za obradu miješanih polimera nije postojao. Danas se u nekoliko smjerova razvijaju istraživanja kojima se može iskoristiti plastični otpad i time ujedno smanjiti onečišćenje okoline.

Unazad 20 godina Japanska industrija počela je s proizvodnjom strojeva koji mogu prerađivati miješani i onečišćeni otpad za proizvodnju artikala koji se koriste kao zamjena za drvo i beton. Početkom 1975. godine bilo je u radu u Japanu više od 20 takvih strojeva koji proizvode oko 40.000 tona gotovih proizvoda godišnje. Postupak više nalikuje lijevanju nego li uobičajenim postupcima plastičnih masa. Primjenjuje se vrlo nizak pritisak, što omogućuje korištenje jeftinih kalupa, kadkad i od aluminijuma. Izrađeni proizvodi uglavnom služe kao zamjena za drvo jer su jeftiniji i otporni na vatru, atmosferske uticaje, gljive, kukce, a mogu se obrađivati alatom za obradu drveta. Otpad koji ulazi u takav stroj mora sadržati 80% termoplasta (PVC, polietilen, polistiren, najlon i dr.), a ostalo može biti papir, alu folija blato, pijesak itd.

Učenci i profesori Srednje škole Stolac odlučili su dati svoj doprinos očuvanju okoliša i pomoći da okruženje škole bude dostojno jedne obrazovne institucije.

Krajem februara u našoj školi održano je predavanje kojem su prisustvovali članovi ekološke sekcije. Učenci su tako upoznati sa projektom saradnje sa firmom „Ferosirovina“ d.o.o. Mostar, koja se bavi sakupljanjem i recikliranjem sekundarnih sirovina i otpada, te akcijom „Papirko“.

Osnovni cilj uključivanja srednjoškolaca u akcije prikupljanja starog papira i plastičnih boca je razvijanje ekološke svijesti kod njih, ali i ostalih građana Stoca. Ispred škole postavljeni su i kontejneri, u koje bi se otpad za reciklažu trebao odlagati.

Također su učenci na čelu sa profesoricama Kristinom Raspudić, Amelom Medar i Željkom Matić organizovali jednodnevnu akciju čišćenja školskog dvorišta te sadnju borova, ljekovitog te ukrasnog bilja.

U veseloj atmosferi školsko dvorište je ubrzo dobilo novo ruho.

Akcije prikupljanja otpada trebale bi se dešavati jednom mjesečno, a eko radne akcije nastavit će se i u idućoj školskoj godini. Nadamo se uspješnoj saradnji!

Piše: **Arneta Selimić**

Teatarske radionice u Srednjoj školi Stolac

Razvojni teatar je rad koji je stvoren od strane ljudi koji surađuju. Kroz razvojni teatar, koji nastoji biti eksperimentalni teatar, snažni subjektivni put grupe ljudi ili pojedinca želi stvoriti svoj stav o predmetima u priči koja se želi reći na sceni...

Ljubav prema dramskoj umjetnosti okupila je 05.03.2011. učenike Srednje škole Stolac. Uz pomoć organizacije NDC Mostar i uz podršku direktora, ravnateljice i profesora učenici iz obje smjene su našli način kako da iskoriste svoje slobodno vrijeme. Sekcija je počela sa dvanaest članova na čelu s našom mentoricom Almom Morić Đuliman.

Prostorija koju smo koristili je Nansen učionica, mada smo nekoliko časova odradili i u prirodi. Ispočetka nismo tačno znali šta za očekivati, ali kroz svaki naredni čas Alma nas je kroz igru i vježbe vodila u svijet glume. Svaka nova vježba je imala za cilj nešto novo da nas nauči, pa nam je tako svaki sljedeći čas bio još zanimljiviji.

Imali smo priliku da prisustvujemo dodjeli nagrada "Mostarska liska" u Narodnom pozorištu Mostar. Također smo gledali i predstavu "Jedan Pikaso" koja nas je oduševila.

NDC Mostar je u sklopu aktivnosti koje sprovodi u našoj školi angažirao Almu Morić Đuliman, studenticu četvrte godine Dramske pedagogije da nam održi ciklus radionica iz oblasti dramske umjetnosti, ali je ona nakon završenog ciklusa izrazila želju da nastavi raditi sa nama do kraja školske godine.

Pitali smo je da nam odgovori na par pitanja vezano za dramski rad u našoj grupi:

Možete li nam reći nešto više o metodama rada?

U radu sam koristila kombinaciju drame u obrazovanju i razvojnog tetra. Drama u obrazovanju funkcioniše na radioničkom obliku gdje svako ima pravo na mišljenje i priliku da glumi. Namijenjena je svima onima koji mogu povezati obrazovanje sa slobodom govora, učiti o ljudima i svijetu kao i razvijati kritičko mišljenje. Djeci se učeći kroz igru, na eksperimentalan i razigran način i izradom jednostavne drame jača samopouzdanje i razvijaju komunikacijske sposobnosti.

Razvojni teatar je rad koji je stvoren od strane ljudi koji surađuju. Kroz razvojni teatar, koji nastoji biti eksperimentalni teatar, snažni subjektivni put grupe ljudi ili pojedinca želi stvoriti svoj stav o predmetima u priči koja se želi reći na sceni.

Šta ste očekivali i da li su učenici ispunili vaša očekivanja?

Očekivala sam da postenete grupa i da dišete kao jedno.

Zaista sam sretna da ste to na kraju i postali. Jako sam ponosna na svakog od vas pojedinačno, ali i na vas kao grupu.

Smatram vas divnim, pametnim, zanimljivim i nadasve lijepo odgojenim mladim ljudima. Hvala vam za vrijeme i trud koji ste uložili kao i ljubav i energiju koju ste podijelili u grupi.

Da li biste ponovo voljeli da radite sa nama?

Bilo bi mi zadovoljstvo!

Zadnji čas naše radionice smo odlučili da bude "čas otvorenih vrata" na kojem smo pozvali nama drage osobe.

Kroz razne vježbe smo htjeli da pokažemo naš dotadšnji rad. Kao završnu vježbu smo uzeli improvizaciju, i osmislili par scena, koje smo kao pravi glumci pokazali našoj publici.

"Ako tražite definiciju glume reći ću vam da je najbolja gluma kad ništa ne glumiš. Za to se treba roditi."

Zaim Muzaferija

"Tvoj je posao odglumiti ulogu koja ti je dana što je bolje moguće."

Epiktet

"Pomoću sposobnosti kreativne individualnosti glumac uči razlikovati istinske potrebe suvremenog društva od lošeg ukusa gomile."

Mihail Čehov

"Svako može kritizirati, ali samo stručnjak zna hvaliti."

Konstantin Sergejevič Stanislavski

Pozorište utiče upravo na tog dvojnika, na tu sablasnu sliku koju stvara, i kao sva priviđenja, taj dvojnici ima dugo pamćenje. Pamćenje srca je dugotrajno i, naravno, glumac misli srcem, s tim što je srce nadmoćnije " – kaže **Artaud**.

"Nemojte se truditi da samo vi budete dobri, već da i svijet što ga iza sebe ostavljate postane dobar."

Berthold Brecht

Slobodno tijelo omogućava slobodno disanje - slobodno disanje omogućava slobodan glas - slobodan glas omogućava slobodnu ekspresiju osjećaja – slobodna ekspresija osjećaja stvara živi lik – živi lik zaslužuje pažnju publike - **nepoznati**

U djelu **Sistem Stanislavski** piše: "Ali da bi ga onaj zamišljeni svijet, koji on kreira na osnovi dramatičarevog djela, zahvatio emocionalno i oduševio za scensku radnju, neophodno je da glumac povjeruje u taj svijet kao u nešto isto onoliko realno koliko i okolni svijet stvarnosti.

To ne znači da se glumac na pozornici mora predavati ma kakvoj halucinaciji, da, igrajući, mora gubiti svijest o stvarnosti koja ga okružuje i u platnu dekora gledati istinsko drvo i tome slično.. Naprotiv, izvjestan dio njegove svijesti mora ostati slobodan radi kontrole nad svim što glumac osjeća i radi kao tumač svoje uloge.

Glumac ne zaboravlja da na pozornici dekoracije i rekvizita nisu ništa drugo nego dekoracije i rekvizita, ali to za njega nema nikakvoga značaja.

On kao da govori sebi: Ja znam da je sve što me na pozornici okružuje grub falcifikat stvarnosti, laž."

Piše: **Amina Prndelj**

Dodijeljene nagrade za građansku hrabrost "Duško Kondor"

Učenici Srednje škole Stolac, su dana 22.02.2010. godine prisustvovali dodjeli nagrada "Duško Kondor" za građansku hrabrost. Na ceremoniji su prisustvovali učenici četvrtog i trećeg razreda gimnazije Stolac, te ostale škole iz Bihaća, Mostara, Trebinja i mnoge druge ...

U Bosanskom kulturnom centru (BKC) u Sarajevu, dana 22.02.2010. godine (NVO) "Gariwo" organizovala je svečanu ceremoniju tokom koje su dodijeljene nagrade "Duško Kondor" za građansku hrabrost odabranim pojedincima, koji su svojim djelima, idejama, zalaganjem i ličnim primjerom iskazali ili afirmisali građansku hrabrost.

Ove godine za građansku hrabrost nagrađeni su Zoran Mandlbaum i Esad Kočan, te Josip Reihl Kir, dr Zlatko Hrvic i dr Sekul Stanić, u čije su ime nagradu preuzele njihove supruge.

Jan Braathu, norveški ambasador u BiH

Visoki predstavnik i specijalni predstavnik Evropske unije u BiH Valentin rekao je prisutnima da nagrada "Duško Kondor" predstavlja ono što je dobro u ovom društvu poštenje, dobrotu i hrabrost građana.

Prisutnima su se obratili i predsjednik Komisije za imenovanje nagrađenih Uwe Kitzinger, te ambasador Kraljevine Norveške u BiH Jan Braathu, koji je naglasio važnost nagrade, s obzirom da ona predstavlja sjećanje na izvanrednog i hrabrog pojedinca Duška Kondora i njegovu ostavštinu.

"Ona je čak i važnija jer čuva ostavštinu Duška Kondora kroz prepoznavanje građanske hrabrosti velikih pojedinaca, ljudi koji se usuđuju da zauzmu svoj stav, čak i ako se time izlažu riziku. Ono služi kao potvrda ljudske pristojnosti u najtežim vremenima. Podsjeća nas i na to da dobri ljudi zaista spašavaju svijet", dodao je ambasador Braathu.

Pokrovitelj ceremonije bio je Grad Sarajevo, u čije se ime prisutnima obratio zamjenik gradonačelnika Sarajeva Miroslav Živanović, poručivši da se ovim skupom želi naglasiti da građansko i dalje živi u cijeloj BiH.

"Napor koji je uložen u organizaciji ove manifestacije je naročito vrijedan zbog toga što smo omogućili da u javni prostor našeg društva, koje je opterećeno negativnim vrijednostima i široko rasprostranjenom apatijom i rezignacijom, bar na trenutak uđe poruka koja veliča građansku hrabrost", rekao je Živanović. On je dodao da je uvjeren da budućnost BiH čini prijeko potreban spoj mladosti i građanske hrabrosti.

Kako se kaže u obrazloženju nagrade, koje je pročitala direktorica NVO "Gariwo" Svetlana Broz, Josip Reihl Kir (rođen 1955., Daruvar - Hrvatska) bio je načelnik Policijske uprave Osijek, a ubijen je 1. jula 1991. godine u političkom atentatu u Tenji, kod Osijeka.

Nagrada "Duško Kondor" dodijeljena mu je zato što je svakodnevno rizikujući sopstveni život iskazivao svoju građansku hrabrost u toku 1991. godine, tako što je, između ostalog: bio aktivni protivnik ratne opcije u Hrvatskoj, o čemu je uporno javno govorio; istrajno odbijao da politika zauzme primat nad profesijom i utiče na rad Policijske uprave Osijek, na čijem je čelu bio; štitio prava svakog građanina bez obzira na njegovu etno-nacionalnu ili drugu pripadnost.

Esad Kočan, urednik "Monitora"

Dr Zlatko Hrvic (1950., Čitluk), bio je osnivač i šef prvog Centra za mentalno zdravlje otvorenog u BiH, u Mostaru, a umro je 21. maja 2006. godine.

Njemu je, kako se kaže u obrazloženju, nagrada "Duško Kondor" pripala zato što je iskazao svoju građansku hrabrost tokom 1992. godine, kada je, rizikujući sopstveni život, kao direktor Psihijatrijske bolnice u Domanovićima, ostao u bolnici da bi zaštitio 158 najtežih psihijatrijskih bolesnika.

Također, Hrvic je nakon povratka u Mostar ogromnim naporima našao mogućnost da svih 158 nezaštićenih bolesnika iz bolnice u Domanovićima bezbjedno evakuiše u Mostar i rasporedi ih u druge medicinske ustanove, čime ih je spasio sigurne smrti.

Dr Sekul Stanić (1943., Foča), bio je uposlenik Opšte bolnice u Foči, a ubijen je 17. decembra 1992. godine u Miljevini kod Foče. Nagrađen je za iskazivanje građanske hrabrosti u aprilu 1992. godine, kada je, između ostalog, kao direktor pomenute bolnice nesebično pomogao na različite načine svojim kolegama i osoblju da nađu spas, dok su bili žrtve progona na etničkoj osnovi.

On je, također, pomogao desetinama pacijenata i prebacivao ih na sigurnu teritoriju, jer su bili progonjeni na etničkoj osnovi. "Do posljednjeg dana svog života ostao je dosljedan svojim moralnim principima, koje je platio životom", kaže se u obrazloženju nagrade.

Zoran Mandlbaum (1946., Mostar) trenutno radi u Federalnom ministarstvu poduzetništva i obrta. Nagradu "Duško Kondor" dobio je jer je iskazivao građansku hrabrost od 1992. do 1995. godine, tako što je, između ostalog, intervenisao za desetine građana koji su bili zatočeni u logorima Heliodrom i Dretelj, od kojih je nekoliko i uspio osloboditi iz logora.

Također, on je u periodima najveće gladi i nestašice lijekova, dovozio konvoje humanitarne pomoći u tzv. istočni Mostar, zbog čega je pokušao i atentat na njega, kada mu je pod auto podmetnut eksploziv u tzv. zapadnom Mostaru.

Esad Kočan (1956., Crna Gora), glavni je i odgovorni urednik crnogorskog nezavisnog nedjeljnika "Monitor". Za njega se u obrazloženju kaže da je afirmisao građansku hrabrost u periodu od 1988. do danas, tako što je, između ostalog, svoju građansku neposlušnost i nepristajanje na politički diktat platio smjenjivanjem sa dužnosti urednika političko-informativnog programa TV Crne Gore 1988. godine.

Kočan je, također, u vrijeme ratova u Hrvatskoj, BiH i na Kosovu, kao novinar i glavni i odgovorni urednik "Monitora", u svojim tekstovima i kolumnama kontinuirano i dosljedno iznosio svoje stavove protiv ratova i gorljivo promovisao antiratnu opciju, kao jedinu moguću i normalnu.

Inače, nagrada "Duško Kondor" ustanovljena je 2008. godine sa namjerom da podstiče građansku hrabrost i utiče na svijest pojedinaca o činjenju dobrih djela.

Ime je dobila po Dušku Kondoru, beskompromisnom prvaku građanske hrabrosti, profesoru u srednjoj školi "Mihajlo Pupin" u Bijeljini, direktoru Gariwo Škole građanske hrabrosti i članu Helsinškog odbora za ljudska prava Republike Srpske.

Duško je bio prvi čovjek među ljudima, profesor među profesorima, prijatelj među prijateljima. Zračio je neposrednošću i jednostavnošću. Osvajao svakog dobrotom i istinskim osmjehom. Ubijen je u svom stanu u Bijeljini 22. februara 2007. godine, a njegovo ime postalo je simbol građanske hrabrosti

Piše: Ivana Papac

Gdje su nestala stara pisma?

Brzina i praktičnost moderne komunikacije: skype, facebook, twitter, SMS-ovi sve nas više udaljavaju od dobrih starih pisama...

Piše li još itko pisma?
Gdje se izgubila njihova ljepota?

Skype, fejs, twitter, SMS-ovi u današnje su vrijeme glavna a često čak i jedina vrsta komunikacije. Danas nas je strah kad vidimo postara jer znamo da nam nosi samo uplatnice, opomene, račune i jos računa, ali ponekad u poštarsku torbu zaluta i pismo od nekog dalekog nam rođaka iz inozemstva.

Naši djedovi i bake i naši roditelji pismima su pridavali veliku važnost a danas su pisma skoro pa izumrla.

Svi znamo da je prijatelju lakše čestitati rođendan preko fejsa ili twittera ali to isto može učiniti i neki neznac.

Zar se naš prijatelj ne bi više veselio kad bi mu poštar donio pismo? Zar ne bi shvatio da nam je stvarno stalo do njega?

Istina je da je dopisivanje preko SMS-a i fejsa jednostavnije nego pisanje pisama. Puno je jednostavnije pročitati mail nego se mučiti odgonetnuti nečiji švrakopis!

Mail stigne istog trena i to skoro pa besplatno. Ne trebaš kupovati marke ni omotnice a ne treba ti ni papir i samim time čuvas šume.

Ali to nije isto kao iščekivanje poštaru jer znamo da se u njegovoj torbi krije i jedno pismo posvećeno nama, da je osoba koja nam ga je napisala odvojila svoje vrijeme jer joj je stalo do nas.

Ne prizivam vremena u kojima su se pisma pisala rukom, finim gušćjim perom, pečatila crvenim voskom i obiteljskim grbom te slala po povjerljivom osobnom slugi (iako priznajem da ovo zvuči zanimljivo).

Čak priznajem i da su nam SMS-ovi, fejs i ostale moderne komunikacije prijeko potrebne jer današnji tempo života je takav da se nažalost nemamo dovoljno vremena za druženje, tako da nam moderna tehnologija olakšava komunikaciju sa nama dragim ljudima.

Ali ipak lijepo je ponekad napisati pismo i ljudi će tako znati da vam je stalo do njih a i vi ćete isto biti sretni kad dobijete odgovor na to pismo.

Da manje vremena provodimo na fejsu i twitteru a više u druženju s nama dragim ljudima a ponekad u slobodno vrijeme napišemo i poneko pismo nekom davno izgubljenom prijatelju život bi nam bio puno ljepši!

Piše: **Bojana Matić**

Samoozlijeđivanje mladih

“Nisam više mogao izdržati. Psihička bol je postala toliko velika da sam morao pronaći način kako da ju izbacim iz sebe. Rezanje mi se učinilo kao dobar ispušni ventil kako da svu svoju emocionalnu bol umanjim onom koju mogu kontrolirat-fizičkom. Nisam se više mogao kontrolirati, za svaku sitnicu i neravnotežu u životu posezao sam za žiletom. Iz ispušnog ventila sve se pretvorilo u veliku ovisnost iz koje nije bilo izlaza..” (Cristian H.)

Što je samoozlijeđivanje?

Samoozlijeđivanje je namjerno nanošenje boli vlastitom tijelu kroz čupkanje kože, lomljenje kostiju, izazivanje opekotina, rezanje.

Najčešći i naj“popularniji” način koji mladi sve više i više u zadnje vrijeme provode je upravo rezanje po rukama, stomaku, unutrašnjem dijelu bedara.

Zašto samoozlijeđivanje?

Osobe koje se samoozlijeđuju kažu da im nanošenje ozljeda donosi:

- . Bijeg od praznine, depresije i osjećaja nerealnosti
- . Olakšanje
- . Oslobođanje od bijesa
- . Bijeg od obamrlosti i otupjelosti
- . Izražavanje emocionalne boli koju ne mogu izdržati
- . Izražavanje osjećaja otuđenja
- . Kažnjavanje sebe
- . Preusmjeravanje pažnje s problema koji su preteški da bi se analizirali
- . Sprječavanje nečeg još goreg što bi se moglo dogoditi

Ovi se razlozi mogu svrstati u tri osnovne kategorije:

- . Regulacija emocija - pokušaj da se tijelo dovede u ravnotežu nakon turbolentnih ili uznemirujućih osjećaja.
- . Komunikacija - neki ljudi koriste samoozlijeđivanje da bi izrazili ono što nisu u stanju izraziti riječima.
- . Kontrola / kazna - ova kategorija uključuje ponašanja koja su ponavljanje obrasca zlostavljanja pretrpjenog u djetinjstvu (najčešće fizičkog ili seksualnog) i tzv. “magično razmišljanje (ako povrijedim sebe, ono loše čega se bojim neće se dogoditi).

Tko se samoozlijeđuje?

Osobe koje se najčešće samoozlijeđuju su neshvaćeni pojedinci, izolirani članovi društva, osobe nesposobne da se suoče sa stresom i stresnim situacijama, depresivni ljudi, osobe koje se osjećaju bespomoćno, tjesobno, koji pokušavaju potisnuti ljutnju i koje se jako teško kontroliraju.

Što učiniti ako se samoozlijeđujete?

Potražite stručnu pomoć. Čim prije. To nije problem kojeg ćete moći riješiti sami, tek mali postotak ljudi sa ovakvim problemom se pravilno suoče sami sa njim te ne više nikada ne pokušaju. Pričanje sa osobom od povjerenja ili osobom koja je to proživjela će biti jedan od koraka kojima ćete se riješiti te “najnovije ovisnosti mladih”. U najtežim slučajevima najbolje je potražiti pomoć psihologa. On vam može pomoći razumjeti vaš unutarnji svijet i izgraditi drugačije, efikasne i korisne načine suočavanja sa svime što život nosi. Niste sami. Ima ljudi koji vam mogu i žele pomoći.

Umjesto da pribjegavaš samoozlijeđivanju, budi uvjeren da možeš naučiti rješavati probleme na mnogo uspješniji način.

Kad pobijediš tu lošu naviku i trajno je se riješiš, sigurno ćeš postati zadovoljan i steći ćeš samopoštovanje.

Ukoliko primjetite povlačenje u sebe nekoga od svojih prijatelja, rezove po tijelu, razgovarajte sa njim jer možda upravo takvo ponašanje može biti znak tzv “Bolesti novoga doba”.

Piše: **Ivana Marić**

Skinheads

Skinheads je danas skupni naziv za sve pripadnike skinhead scene, vrlo heterogena, uglavnom mladenačka subkultura ...

Prva faza: Spirit of '69

Iako su na nastanak i razvoj skinheada utjecali mnogi povijesni, demografski, religijski i sociopolitički utjecaji, najvažnije su dvije pojave: poslijeratno gospodarsko stanje, te imigracija i socijalna integracija jamajkanskog stanovništva. Pedesetih i šezdesetih godina u Velikoj Britaniji bile su prisutne dvije glavne subkulture koje su naročito pridonijele nastanku Skinheada.

Predstavnici britanske bijele radničke klase bili su modsi - mladići koji su slušali najnoviju "modernu" glazbu, nosili besprijekorno uredna odijela i vozili skutere. Glazbom i mjestima za izlazak bili su usko vezani uz crnačku zajednicu imigranata s Jamajke, koja je u to doba bujala. U isto vrijeme, kako na Jamajci, tako i među imigrantima bila je aktivna subkultura čiji su akteri bili poznati kao "Rude Boys". Nosili su odijela, slušali ska i reggae, te bili na zlu glasu zbog bezobzirnosti i nasilja.

Subkultura modsa počela se raspadati na niz različitih skupina tijekom 1966. godine. Najočitija je bila podjela između "hard modsa" i onih koji su otvoreno slijedili modu šezdesetih godina (te se tako približavali hipijima).

Takozvani "hard modsi" ili "gang modsi" su odbacivali hipijevske zamisli slobodne ljubavi i uživanja droga, njihovu glazbu i političke poglede. Često su se oblačili u jednostavnu odjeću - traperice s naramenicama, teške čizme sa čeličnim "kopicama", bili su kratko ošišani... Slušali su ska, rocksteady i reggae. Iz te grupe razvili su se skinheadi, te su krajem šezdesetih godina činili samostalnu i prepoznatljivu subkulturu.

Kao i u ostalim subkulturama, i ovdje je veliku ulogu u socijalizaciji igrala glazba. Bio je to reggae - drugi najvažniji jamajkanski izvozni proizvod!

Ovo doba se među skinheadima pamti kao "zlatno doba" - kad im se život sastojao od škole/posla, nogometa, izlazaka, alkohola i nasilja.

No, uskoro je u reggae glazbi došlo do velikih promjena koje su nagovještavale isključenje bijelaca. Reggae je postajao sve jasnije posvećen rasnim temama, sve se više okretao rastafarianizmu. Glavni motiv je postao Jah i moć crnog čovjeka.

Skinheadi su postali sinonim za nasilje, policija ih je neprestano kontrolirala, a i bilo im je otežano traženje posla. U Lutonu je policija skinheadima zabranila večernje izlaske nakon serije nasilnih incidenata s Azijcima, "greaserima", drugim skinheadima, pa i slučajnim prolaznicima.

Stil skinheada nije potpuno nestao, ali je bilo očito da su se stvari jako promijenile. 1972. subkultura skinheada je zapala u prvu krizu te je ono što je u početku bilo znano kao "skinhead" skoro potpuno nestalo.

Druga faza: The second wave

Oko 1977. godine fenomen punka je bio "mrtav" – ono što je u početku predstavljao bilo je nepovratno izgubljeno.

Dolazak Oi! glazbe označio je povratak skinheada. No, oni su se po mnogo čemu razlikovali od skinheada iz 1969. godine. Dosta je vremena prošlo i nova je generacija oslikavala društvo u kojem je živjela. Šišali su se kraće, čak do "nulerice". Nosile su se teške cipele, kao i prije, ali sada su se nogavice nosile podvrnute.

Skinheadi koji su "ostali vjerni" još od 1969. nisu htjeli imati ništa s novom generacijom, ili "ćelavim punkerima", kako su ih nazivali.

Kako je vrijeme prolazilo, a punk sve više postajao društveno prihvatljiv, skinheadi su se odvajali i preuzimali stilske oznake skinheada iz 1969. Počeli su preferirati čistoću i urednost (koju su prvotni skinheadi preuzeli od modsa), nasuprot istrošenosti i neurednosti punka.

U to doba u subkulturu skinheada uplela se politika. Tijekom osamdesetih rasistički motivirani ispadi skinheada su često dospijevali u novine, ali su tek 1988. mediji počeli pridavati veću pozornost skinheadima. I to ne engleskim, već američkim! Diljem SAD-a nicali su rasističke organizacije koje su uz sebe vezale skinheade – Ku Klux Klan, Aryan Nations, White Aryan Resistance... Američki skinheadi su općenito bili nasiljniji od engleskih.

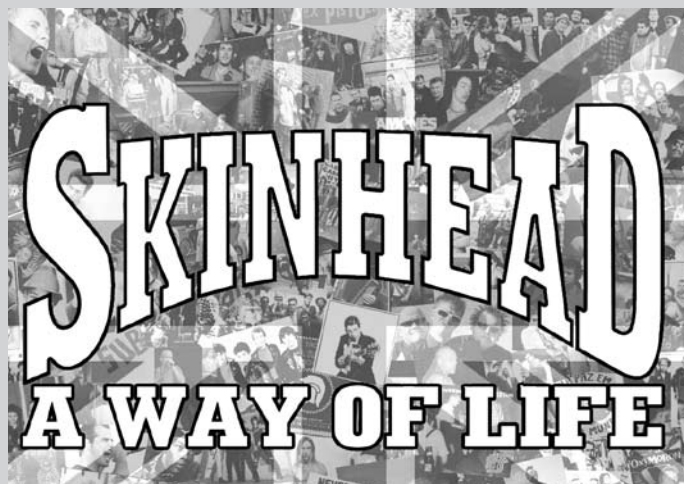
1988. je počela medijska hajka na skinheade. Uskoro su u javnosti termini "skinhead" i "neo-nacist" postali sinonimi. Ovakva reputacija mnoge je natjerala da se povuku iz subkulture, te je subkultura nestala u mnogim gradovima. Subkultura skinheada zapala je u drugu veliku krizu.

Treća faza: The third wave

U trećoj fazi povijesti skinheada došlo je do nastanka mnogih frakcija skinheada: SHARP, RASH, Trad, Gay, GASH, Hammerskins, Outlaw Hammerskins...

Nastanak tolikih frakcija može se objasniti željom za razlikovanjem od stereotipne slike skinheada kao priglupog neonacista.

1987. u New Yorku nastali su S.H.A.R.P. kao reakcija na opću sliku skinheada kao rasista i neonacista. Ta mala skupina skinheada i punkera uzela si je za zadaću da pošalju drukčiju poruku o skinheadima: da svi skinheadi nisu jednaki, da svi imaju različite ideale i politička vjerovanja.

No, njihovo djelovanje je samo pojačalo podjelu – uskoro nije bilo dovoljno samo reći da si skinhead, već i koja si vrsta skinheada.

Mnogima je dosadilo silno prepucavanje oko politike, pa su se jednostavno označili kao "traditional" skinhead. Time su se potpuno odrekli politike i vratili se glazbi, stilu i zanimaciji skinheada iz 1969. – reggae, ska, skuteri i pivo su opet postali glavne teme.

Početak devedesetih, propašću komunističkih režima diljem Europe, počeli su se pojavljivati skinheadi.

Tako danas u novinama možemo čitati o rasističkim ispadima skinheada u Budimpešti, Moskvi, Varšavi, Beogradu, Zagrebu, Rijeci...

No, nastaju i non-racist skupine u Norveškoj, Danskoj, Švedskoj, Njemačkoj, Mexicu, Japanu, Australiji, Novom Zelandu... Danas se skinheadi mogu naći u svim većim gradovima na svim kontinentima.

Piše: **Teufik Pezo**

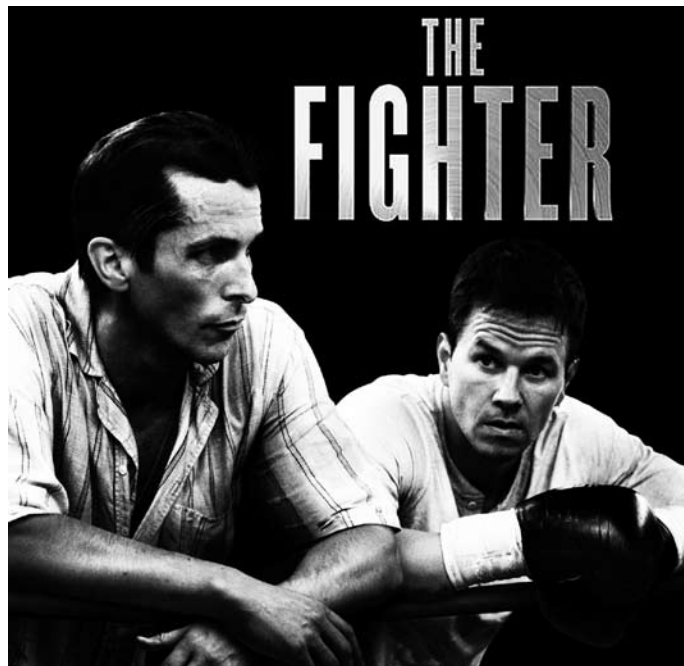
Pogledajte najnovije filmske hitove

Bokser (The Fighter)

Inspirisana nevjerovatnom istinitom pričom, stiže drama "Bokser" (The Fighter) o atipičnom boksaerskom heroju, "Ircu" Mickiju Wordu i njegovom polubratu, Dicky Eklundu. Dicky Ecklund je kao boksačka legenda slavio za ponos grada Lowella, ali nakon izgubljenog meča protiv svjetskog prvaka i za Dickyja i za grad su došla teška vremena. Boksačke dane je ostavio iza sebe, potrao svoj talent i zaglibio u problemima s drogom.

Film je dobio brojne glumačke nominacije i nagrade, te je većina pohvala išla na račun glumaca (Mark Wahlberg, Christian Bale) i glumica (Amy Adams, Melissa Leo) koji su pružili odlične izvedbe.

Film sa 7 nominacija za Oskara za sve one koji vole borbe.

"Crni labud" (Black Swan) novi film reditelja Darena Aronofskog je psihološka priča o balerini Nini, čiji je život potpuno posvećen umjetnosti. Nina (Natalie Portman) je balerina New York City Balleta čiji se život potpuno vrti oko plesa, a živi s majkom Ericom (Barbara Hershey), umirovljenom balerinom koja gorljivo podržava kćerkinu profesionalnu ambiciju. Kada umjetnički direktor Thomas Leroy (Vincent Cassel) odluči zamijeniti primabalerinu Beth Macintyre (Winona Ryder) u premijernoj izvedbi 'Labuđeg jezera' na otvorenju nove sezone, njenu ulogu dobiva Nina.

Zvijezda ovog filma Natali Portman dobila je Oskara i niz drugih nagrada za ulogu Nine. Jako poučan film. Pogledajte!

Invazija svijeta: Bitka Los Angeles (Battle: Los Angeles). Godinama je dokumentovano da su širom svijeta primjećeni slučajevi NLO-a - Buenos Aires, Seoul, Francuska, Njemačka, Kina, ali, ono što su nekada bila samo prividenja, postace užasavajuća realnost 2011. kada Zemlju napadnu nepoznate sile.

Dok ljudi gledaju kako veliki svjetski gradovi padaju, Los Angeles postaje posljednja utvrda borbe za čovječanstvo u bitci koju nitko nije očekivao. Narednik Marinac i njegov vod voda moraju povući crtu i suprotstaviti se neprijatelju, drugačijem od bilo kojeg drugog neprijatelja s kojim su se susreli u životu.

Piše: Sena Zećo

HEAVY METAL

Izraz heavy metal prvi je upotrijebio američki književnik William Burroughs. U muzici ga prvi put uvodi kanadski rock sastav Steppenwolf u legendarnoj pjesmi "Born to be wild", 1968. u stihu:

**"I like smoke and lightning, Heavy metal thunder
Racin' with the wind And the feelin' that I'm under"**

Heavy metal je podvrsta rocka, a razvija se u kasnim šezdesetim i početkom sedamdesetih, pretežno u Velikoj Britaniji i SAD-u. Obilježavaju ga distorzirani zvuk, duga gitarska sola, i općenito glasna i energična izvedba. Kao savremeni naziv za ovu muzičku podvrstu koristi se i naziv "metal", koji obuhvata i sve podvrste heavy metala.

Začetnici heavy metala, po američkom kritičaru Lesteru Bangsu bile su britanske grupe The Who, Cream, Led Zeppelin, te Black Sabbath, Deep Purple, i gitaristi Tony Iommi, Eric Clapton, Jimmy Page i Jeff Beck. Metal je početkom sedamdestih prihvatila većinom tinejdžerska populacija. Publika je u metalu prepoznala "izvorni rock žanr".

Značajan utjecaj na jasnije oblikovanje heavy metala kao samosvojnog žanra imao je sastav Judas Priest, koji je uvođenjem dviju gitara i vrištećim vokalom snažno nadahnuo mnoge britanske metal sastave u drugoj polovici sedamdestih i osamdesetih, čija je pojava nazvana New Wave Of British Heavy Metal. Nastao je i kao odgovor na stadionsku pirotehniku i instrumentalnu virtuoznost koja je sama sebi postala svrhom.

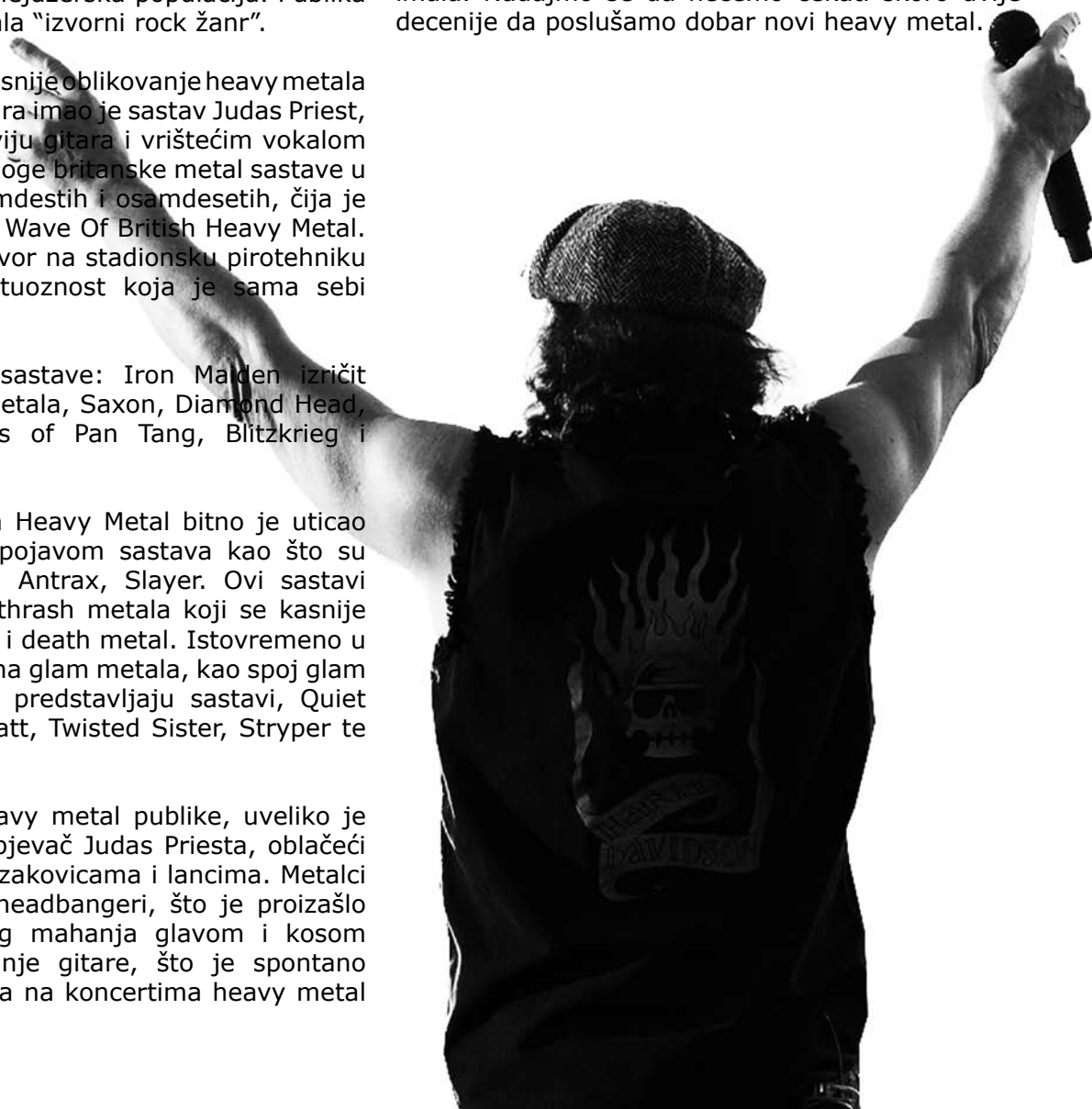
Iznjedrio je velike sastave: Iron Maiden izričit predstavnik heavy metala, Saxon, Diamond Head, Def Leppard, Tygers of Pan Tang, Blitzkrieg i druge.

New Wave Of British Heavy Metal bitno je uticao na američku scenu pojavom sastava kao što su Metallica, Megadeth, Antrax, Slayer. Ovi sastavi također su osnivači thrash metala koji se kasnije razvio u black metal, i death metal. Istovremeno u SAD-u nastala je scena glam metala, kao spoj glam rocka i metala koju predstavljaju sastavi, Quiet Riot, Mötley Crüe, Ratt, Twisted Sister, Stryper te W.A.S.P.

Na stil oblačenja heavy metal publike, uveliko je uticao Rob Halford, pjevač Judas Priesta, oblačeći crne kožne jakne sa zakovicama i lancima. Metalci se često nazivaju i headbangeri, što je proizašlo zbog karakterističnog mahanja glavom i kosom uz imaginarno sviranje gitare, što je spontano ponašanje posjetitelja na koncertima heavy metal izvođača.

Među najboljim albumima nalaze se: Paranoid – Black Sabbath, Led Zeppelin II – Led Zeppelin, Made in Japan – Deep Purple, Master of Puppets – Metallica, Rising – Rainbow, Painkiller – Judas Priest, The Number of the Beast – Iron Maiden i Powerslave – Iron Maiden.

Posljednji album, koji je izdat od navedenih je album Painkiller i izašao 1990. godine, što nam dovoljno govori o kvaliteti muzike koja nastaje u posljednje vrijeme. Pored posljednjeg albuma Metallice, Death Magnetic izdatog u 2008. godini, heavy metal muzika nema kvalitetnog albuma, kao što je prije imala. Nadajmo se da nećemo čekati skoro dvije decenije da poslušamo dobar novi heavy metal.

Piše: Bakir Behmen

Budućnost u brojkama

2030. godine Indija će premašiti Kinu u broju stanovnika, očekuje se da će se ove dvije države sastati na 1.448 milijardi stanovnika, te nakon toga Indija će biti vodeća država po broju stanovnika ...

2020. godine se predviđa da će broj ljudi oboljelih od raka dostići nevjerovatni broj od 16 miliona u cijelom svijetu. U odnosu na 2000. godinu koja je imala čak 60% manje oboljelih od raka. Ovom problemu je doprinijelo sve veći broj nezdravih stilova života.

Duhan će i dalje biti najveći pojedinačni izvor za razvoj malignih tumora i raka pluća, koji je najčešći oblik raka. Relativni rizik za redovite pušače za razvoj raka pluća u odnosu na nepušače je između 20 do 30 puta veća. Čak i pasivnim pušačima dim duhana može povećati rizik od raka pluća za 20%.

2030. godine se predviđa čak 180 miliona smrtnih slučajeva od HIV-a i AIDS-a. AIDS će postati najveća pandemija koja je ikada pogodila čovječanstvo. AIDS će ubiti više ljudi od španjolske gripe iz 20. st. i evropske kuge tzv. Black death iz 14. st.

2030. godine Indija će premašiti Kinu u broju stanovnika, očekuje se da će se ove dvije države sastati na 1.448 milijardi stanovnika, te nakon toga Indija će biti vodeća država po broju stanovnika. Za 2050-tu godinu u Indije se očekuje broj od čak 1.593 milijardi stanovnika, dok će Kina zbog slabe plodnosti stanovnika koja će nastaniti smanjivati broj do 1.390 milijardi do 2050.

2040. godine Kina će postati najveća u svjetskoj ekonomiji. Sjedinjene Američke Države su do 2040. bile skoro 100 godina vodeća svjetska ekonomija. Za Kinu se predviđa da će biti vodeća svjetska ekonomija nekih 30-40 godina kada se očekuje da Indija preuzme prvo mjesto. Indija će 2034 stići do 3 mjesta u svijetu.

2040-te godine Island će upotpunosti preći na vozila koja koriste hidrogen za gorivo. U 2040-toj godini Island će zatvoriti svoju zadnju pumpu za goriva bazirana na nafti, Island će u 2040-toj godini predstavljati primjer moderne države. Hidrogen će biti čak i jeftiniji nego naftni derivati i Island će biti samoodrživ u proizvodnji hidrogena, i za elektrolizu, koja je potrebna za proizvodnju hidrogena će koristiti geo-toplotnu energiju što znači da će emisija štetnih gasova u sferi transporta biti svedena na nulu.

Trenutačan broj svjetske populacije iznosi negdje oko 6,8 milijardi koji je iz godine u godinu u stalnom usponu. Svake godine se zabilježi porast od nekih 1,8%. Iako danas broj umurlih godišnje iznosi 57 miliona sadašnje projekcije pokazuju nastavak rasta populacije (ali usporen porast iz godine u godinu). Broj umrlih u 2050. se predviđa da će iznositi čak 90. miliona, ali broj populacije negdje između 8 i 10.5 milijardi.

Piše: **Monika Perutina**

Vegetarijanstvo - DA ili NE?

Postati vegetarijanac stvar je osobnog izbora, a postajući jedan od popularno zvanih "vegosa" sudjelujemo u spašavanju života, očuvanju okoliša, ali prvenstveno - mi izravno utječemo na svoje zdravlje smanjujući vjerojatnost srčanog udara, povećanog kolesterola, pretilosti ...

Sve više ljudi širom svijeta odlučuje se na vegetarijanstvo, prehranu koja se temelji na namirnicama biljnog podrijetla (poput žitarica, voća, povrća, mahunarki, orašastih plodova i sjemenki).

Vegetarijanstvo više nije alternativa s obzirom da za sve veći broj ljudi ono predstavlja stil života.

Današnje društvo je u zabludi misleći da vegetarijanci "nemaju što jesti". Naprotiv, vegetarijanska prehrana je raznolika, bogata vitaminima, željezom, i svim tvarima koje su potrebne za normalno funkcioniranje organizma, a uz sve to i ukusna, te za pripremanje jela nije potrebno toliko kuhanja i pranja posuđa. :D

Upravo prelaskom na vegetarijansku hranu mnogi ljudi shvate kako su se monotono hranili i koliko predivnih okusa i kombinacija nudi bezmesna prehrana.

Ono smo što jedemo. (reče Sokrat).

Zar da čovjek mojega uma jede leševе?
(izjavio je Pitagora)

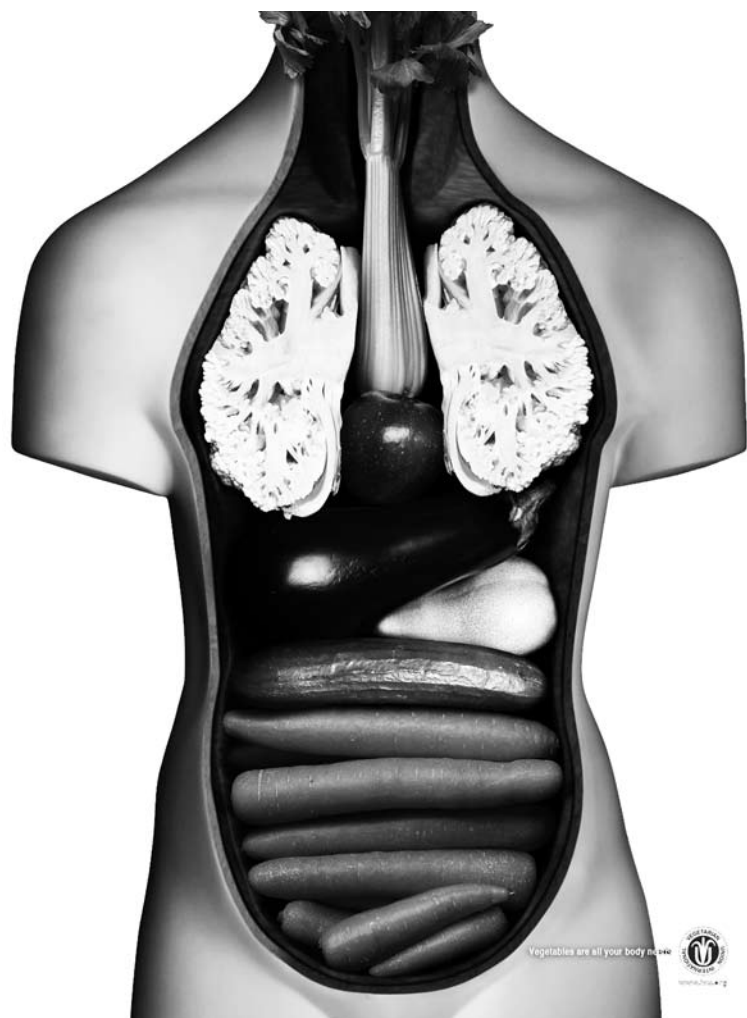
Osim navedenih "velikih umova" vegetarijancu su bili i:

Einstein, Leonardo da Vinci, Newton, Edison, Epikur, Pitagora, Franz Kafka, Sokrat.

te zatim: Bob Dylan, Bob Marley, Whitney Houston, Victoria Beckham, Brad Pitt, Orlando Bloom, Pamela Anderson, Desmond Howard... Tanja Tušek, Blaženka Lieb, Goran Karan, Željko Mavrović, Nikola Tesla, Mateo Cetinski, Damir Urban.

Mode su prolazne, a vegetarijanstvo - zasnovano na zdravstvenim i etičkim povodima - ovdje je već tisuće godina. Još u doba velikih filozofa, vegetarijanstvo je bilo staro tisuće godina, ono nije uopće bilo nova zamisao, a mnogi ljudi tvrde da će ubrzo gotovo svi ljudi biti vegetarijanci.

Samo nam treba još malo vremena da shvatimo.

Piše: **Luka Džakula**

Honoré de Balzac: "Otac Goriot"

I dok smo svi ovih dana u strci i žurbi oko ispravljanja ocjena, neki si (poput mene) mogu priuštiti malo slobodnog vremena i napisati ponešto pametno za ovaj broj školskih novina. Naime, ovaj put sam se odlučio za djelo „Otac Goriot“. Radnja je uistinu zanimljiva i napeta pa evo par rečenica o njoj, ne previše jer bi vam mogao pokvariti čitanje.

Djelo počinje opisom pansiona gđe Vauquer. Pisac pomno opisuje pansion, okoliš, prostorije u pansionu itd. U Pariz je došao mladić iz plemićke obitelji koji želi studirati pravo, te se nastanio u pansionu. Tu se nalaze još i bivši proizvođač rezanaca otac Goriot te bivši trgovac Vautrin.

Na početku su se svi divili ocu Goriotu na njegovoj odjeći i na srebrnini koju je imao u ormaru, ali nakon nekog vremena on se preselio iz skuplje sobe u onu jeftiniju. Otac Goriot ima i dvije kćeri koje je uspio udati u bogato društvo, te na njih potrošio i zadnji novčić.

Mladi Rastignac napušta svoje ideale i okreće se Parizu i njegovom otmjenom društvu. On doznaje da u Parizu ima rođakinju po imenu Beausèant i od nje traži pomoć da mu pokaže put do uspjeha u bogatom društvu. Ona ga upoznaje sa jednom od kćeri oca Goriota, Anastasie.

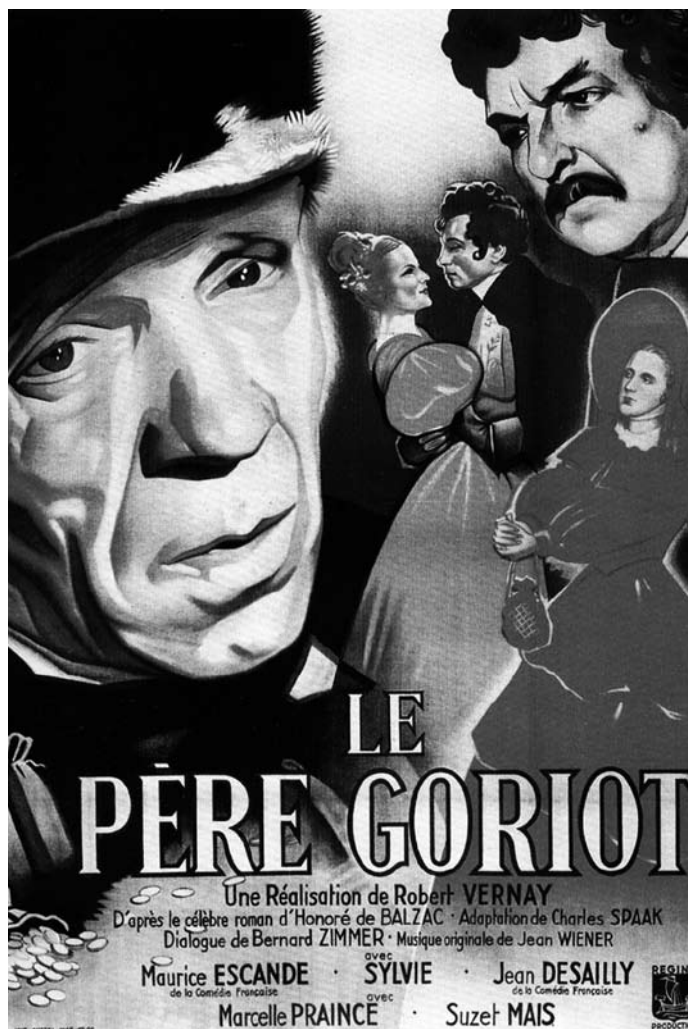
Grofica Anastasie je imala ljubavnika Maxa koji je dolazio kod nje. Jednom prilikom dok je kod nje bio Rastignac iz jedne prostorije izađe otac Goriot, Rastignac je upita šta ona ima s Goriotom. Od tada su vrata za Rastignaca zatvorena kod gđe de Restaud.

Kad je Rastignac ispričao svojoj rođakinji kako se gđa de Restaud ponijela prema njemu, ona odluči da će ga upoznati sa drugom Goriotovom kćerkom groficom Delphine de Nucingen.

Tada na scenu stupa po meni najzanimljiviji lik Vautrin, a tko je on i što radi, sami ćete otkriti u iščitavanju djela.

Uživajte!

I dok smo svi ovih dana u strci i žurbi oko ispravljanja ocjena, neki si (poput mene) mogu priuštiti malo slobodnog vremena i napisati ponešto pametno za ovaj broj školskih novina. Naime, ovaj put sam se odlučio za djelo „Otac Goriot“...

DOTAKLA BIH TE...

DOTAKLA BIH TE, KAO NEKAD,
DA ZNAM SAMO
KOJIM PUTEM LUTAŠ.
NAŠLA BIH TE, DOTAKLA KAO TADA...
DA SAMO MOGU DA ODLETIM,
UZALUD PRUŽAM UVELA KRILA.
OVO NEBO NE RAZUMIJE SREĆU.

DOTAKLA BIH TE KAO ŽELJA,
ZNAM DA ME ŽELIŠ
I DA SAM TI U NEKIM DALEKIM MISLIMA.
U TOM TRENU
NA NEKOM DRUGOM KRAJU ČEŽNJE,
JA SAM SAMA.
A DOTAKLA BIH TE KAO SAN,
DA SMIRIM TI UZDAH,
DA UMIRIM TE RUKAMA.
A TI ME SAMO ČVRSTO STEGNI I RECI MI
DA SVE PROŠLO JE.

DOTAKLA BIH TE KAO MIRIS SVJEŽ,
KAD IDEŠ POLJEM,
KAD U NJEMU NAĐEŠ NEKI MALI SVIJET.
I ONDA KAD SVE NEŠTANE,
JOŠ UVIJEK OSJEĆAŠ MIRIS MOJ,
JOŠ UVIJEK SI TAMO,
JOŠ UVIJEK PRATIŠ ME...

Piše: Nives Raguž

TRAŽIM TE...

ŠETAM ULICOM, SAMA,
TUGA U MENI, TAMA.
MISLIM NA TE PRIJATELJU, GDJE SI SADA,
DA ME SPASIŠ OD OVE SAMOĆE BESKRAJNE.

U SVAKOM KUTU TRAŽIM TE
I NIGDJE NEMA TE, TRAŽIM TE.
MOLIM TE, DOĐI I VRATI U
MENI ONAJ STARI SJAJ.

DA SE JOŠ MALO ŽIVOTU DIVIM I
S TOBOM JEDAN DAN PROŽIVIM.

JA JOŠ UVIJEK TRAŽIM TE,
U SVAKOM CVIJETU ŠARENOM,
U SVAKOJ DUGI BESKRAJNOJ,
TRAŽIM TE.

ZNAM, ČUT ĆEŠ ME
KAD MI NAJVIŠE BUDEŠ TREBAO,
NEGDJE SI ME SA NEBA,
CIJELU MLADOST GLEDAO...

I BOG STVORI ŽENU

Kada je Bog stvorio ženu, došao je do 6.dana, radeći prekovremeno.

Jedan anđeo je došao i upitao ga: "Zašto trošiš tako puno vremena na nju?"

Bog odgovara: "A jesi li ti vidio sve spefikacije, koje sam napravio da je formiram?"

Evo, vidi: "Ona mora znati prati, ali ne smije biti od plastike, imati više od 200 pokretnih zglobova, a svi moraju imati mogućnost za zamjenu, i usput svaka dijeta mora funkcionirati, i još mora imati krilo za najmanje četvero djece. U isto vrijeme treba znati dati poljubac, izliječiti od jednog povrijeđenog koljena do slomljenog srca, i sve to mora raditi samo sa dvije ruke."

Anđeo se začudio svim tim zahtjevima: "Sa samo dvije ruke?... Nemoguće!"

I ovo je samo standardni model?! Pa će Bogu:

"To je puno posla za jedan dan. Pričekaj sutra, pa je dovrši".

Ne želim to!, protestirao je Bog. Tako sam blizu da dovršim ovo biće, meni toliko drago.

Kad se razboli, sama će se izboriti za svoje ozdravljenje, i moći će raditi 18 sati dnevno.

Anđeo se približio i dotaknuo ženu. "Bože, kako si je napravio takvu meku?"

"Je, mekana je", kaže Bog, ali napravio sam je da ima i veliku snagu.

Nećeš vjerovati što sve može učiniti i izdržati." A može li misliti?" pita anđeo.

Bog odgovara: "Ne samo da može misliti, ona može i surađivati i dogovarati se.

Anđeo je ugledao nešto što mu je privuklo pažnju..., pa dotakne ženino lice.

"Bože, izgleda da ovaj model ipak ima jedan propust. Rekao sam ti da previše stvari stavljaš na nju..."

"Nije to nikakav propust, to je jedna suza", ispravi ga Bog. "A zašto to, čemu služi?" upita Anđeo.

I Bog kaže: "Suza je njezin način da se izrazi, njena tuga, njena ljubav, njena samoća, njen bol i njen ponos."

Ovo je ostavilo jak utisak na Anđela:

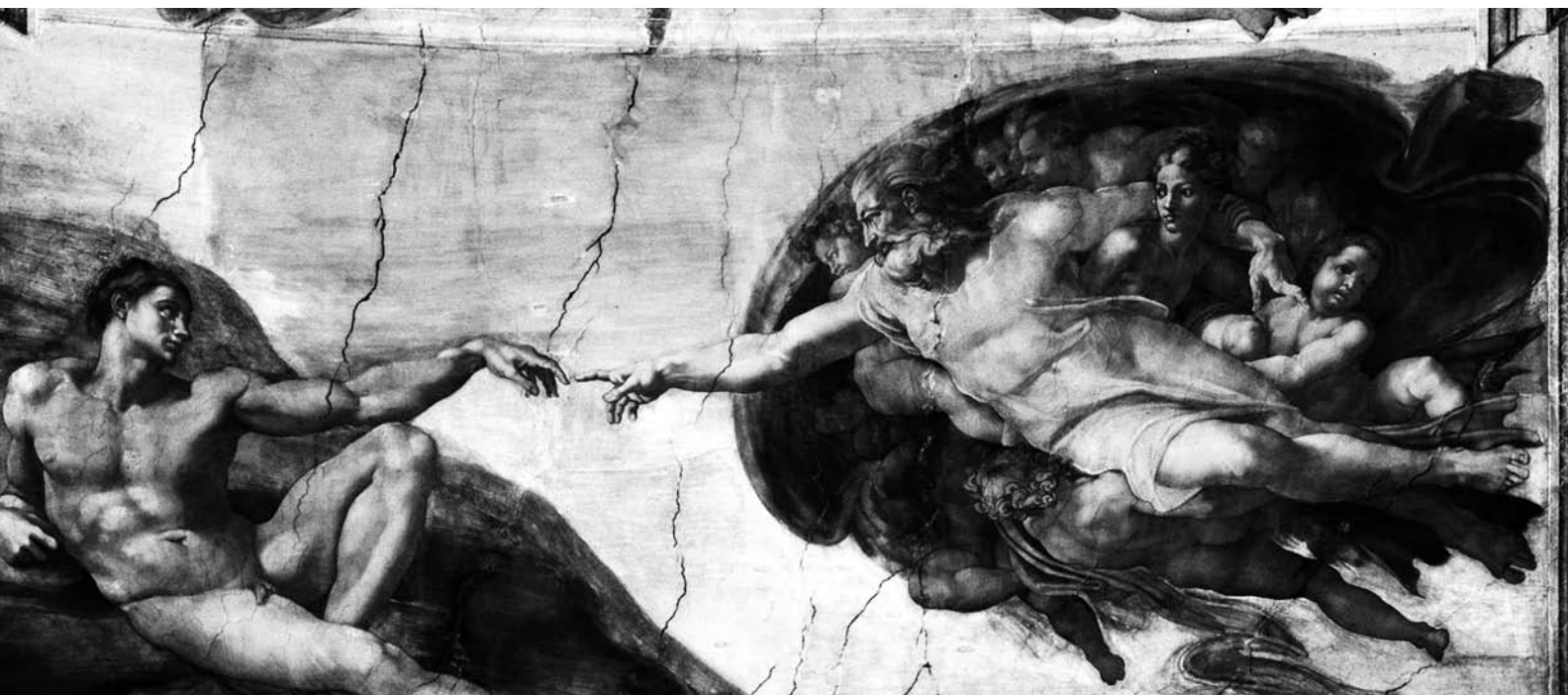
"Ti si genijalac, Bože. Na sve si mislio! Žena je sjajno biće!!" To je istina!

Žena ima snagu, zato joj se čovjek divi. Ona podnosi teškoću, nosi tugu, ali zna za sreću, ljubav i svoje mišljenje. Ona se smije, kad želi vrisnuti. Žena pjeva, kada želi plakati. Plače kad je sretna i smješka se kad je nervozna. Bori se za ono u što vjeruje. I žena voli bez granica...

Ona plače od sreće kad joj djeca nešto novo u životu dožive, raduje se dobroti svojih prijatelja. Tuguje za izgubljenim voljenim osobama, ali je jaka i kad nema više ništa za što bi se borila. Žena zna da jedan poljubac i jedan zagrljaj može izliječiti slomljeno srce.

ALI..., Bog će zabrinuto: IMA JEDNA GREŠKA KOD ŽENE... i ne znam kako da je ispravim...

ONA ZABORAVLJA KOLIKO VRIJEDI!!!!!!

Pišu: **Marijan Marić i Dario Markić**

Tko je bio najsretniji ljubavni par na svijetu svih vremena? Eva i Adam, jer nisu imali punicu i svekrvu.

Kada žena od muža može stvoriti milijunaša? Samo onda kada je muž milijarder

Išla dva djeda na sahranu i vraćaju se i kaže ovaj drugome koliko ti imaš godina, kaže on 83 pa j... te zar se imaš razloga vraćati

Chuck Norris let the dogs out

AFTER THE SNOW ...

Pa kad ste vidjeli da je ovako dubok snijeg mogli ste ga nositi kao i ja. Gospođo, lako je vama, nemate bernardinca

Im'o medvjed bocu votke. Odluči je sakriti iza drveta a na drvetu napiše: „ovo nije votka”. Sutradan dolazi kod drveta a tamo nema votke a na drvetu papir i piše: “zec je nije uzeo”

Mujo i Haso pobjegli iz zatvora. Haso će:
- “Pao je snijeg, šta ćemo sada?”
- “Ne sekiraj se ti za to, imamo lance!”

Zanimalo Muju i Sulju postoji li nogomet na nebu. I dogovorili se koji prvi umre da će se drugome javiti u snu i reć ima li...
I umro Suljo i pojavio se u snu Muji i reče:
Imam 2 vijesti. Prva vijest:
ima nogometa,
druga: u subotu braniš!!

Mujo kaže Fati:
- Daj mi one čarape za golf!
- A koje su ti to?
- One s devet rupa.

Kako se pare ježevi?
- Oprezno, vrlo, vrlo oprežno.

Utrči Haso u kafić:
“Mujo netko ti je ukrao auto!”
Mujo:
Jesi li vidio tko je to bio ??
Haso:
Ne, ali sam zapisao registraciju

Jeste li znali?

Piše: Luka Džakula

Jeste li znali da alkoholna pića sadrže svih 13 minerala neophodnih za ljudski život?

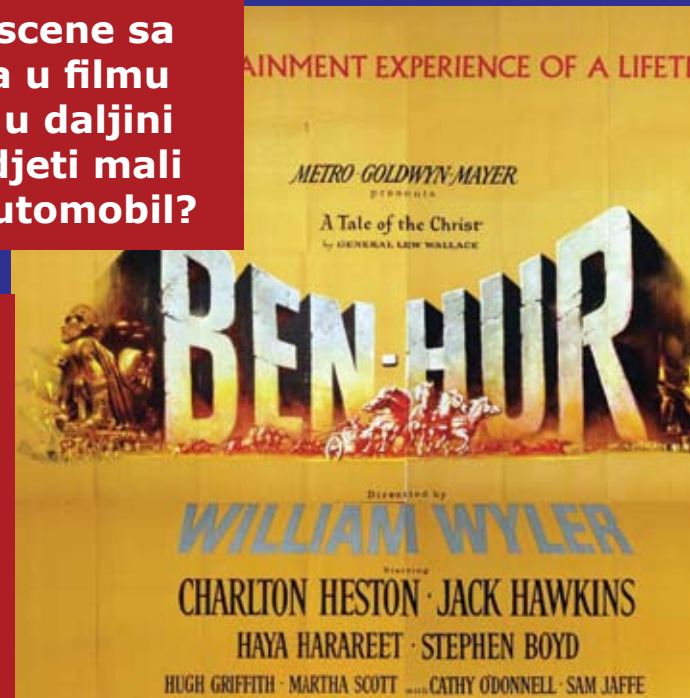

Jeste li znali da vaše tijelo u sekundi stvori i ubije oko 15 milijuna krvnih stanica?

Jeste li znali da se tijekom scene sa kočijama u filmu Ben Hur u daljini može vidjeti mali crveni automobil?

Jeste li znali da čovjek u prosjeku izgovori skoro 5.000 riječi dnevno, ipak 80% od toga priča sam sa sobom?

Jeste li znali da pingvini žive i u Africi?

Jeste li znali da je Libija jedina država na svijetu koja ima jednobojnu zastavu - zelene boje?

Jeste li znali da u Nizozemskoj možete platiti kaznu ukoliko ne uzmete košaricu u supermarketu?

